

Skogsvårdens och naturvårdens kvalitet

PEFC-krav 8.6 Plantskogarna sätts i skick vid rätt tidpunkt Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass västra området: allvarlig
Orsak till avvikelsen På det västra PEFC-området hade år 2024 endast 39,1 % av det behövliga plantskogsvårdsarbetet genomförts. Utvecklingen har varit svag. I bakgrunden finns brister i statistikföringen samt ackumulerade eftersläpningar i plantskogsvården.
Korrigerande åtgärd <ul style="list-style-type: none">• Öka skogsägarnas förståelse för betydelsen av att sköta plantskogar i rätt tid.• Gör det till en etablerad praxis att alltid diskutera kommande plantskogsvårdsarbeten när ni är i kontakt med skogsägaren i dennes skogsärenden.• Ordna i mån av möjlighet evenemang, utbildningar och kommunikation (t.ex. kampanjer om plantskogsvård).
Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav 7.3 Kvaliteten på skogsvårdsarbeten säkerställs Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass västra PEFC-området: lindrig
Orsak till avvikelsen I skogstjänsteavtalen saknades en anteckning om kvalitetsuppföljning, och den egna kontrollen omfattade inte alla arbetstyper som krävs. I bakgrunden fanns okunskap om kravet samt mänskliga misstag.
Korrigerande åtgärd <ul style="list-style-type: none">• Lägg till en anteckning om kvalitetsuppföljning i skogstjänsteavtalen för följande arbeten: markberedning, sådd, plantering, tidigröjning och plantskogsgallring.• Ta hänsyn till genomförandet av egenkontroll vid utveckling av verksamhetsstyrningssystemen (t.ex. att en skogsarbetare inte kan skicka in en arbetsrapport innan hen har tagit ställning till kvalitetsuppföljningens egenkontroll).
Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav 8.5 Trädbeståndets hälsa tryggas Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass östra området: observation, västra området: lindrig, norra området: lindrig
Orsak till avvikelsen

Planen för egenkontroll enligt skogsskadelagen saknades eller var bristfällig (kravet är inte känt). Täckningen vid spridning av rottickans bekämpningsmedel var bristfällig (maskinell utrustningsskada). Det förekom för mycket bestånds- och markskador (väderförhållanden, bristfällig risning, olämplig maskin för objektet).

Korrigerande åtgärd

Förebyggande av drivningsskador:

- Säkerställ förarnas yrkesskicklighet och inkludera i era anvisningar:
 - Avbryt drivningen innan skador börjar uppstå
 - Förebygg hjulspår: risning, kavelbroar
 - Utnyttja geografisk information (bl.a. fuktighetsindex, drivningsbarhet, bärighetskarta) vid planering av rätt tidpunkt för drivning och placering av stickvägar
 - Instruera förarna att bedöma skogs- och körstråksskador under arbetets gång
- Genomför kvalitetsuppföljning (t.ex. av arbetsledningen)
- Sträva efter smalare basvägsbredder och välj band till maskinerna som lämpar sig för objektet

Täckning vid spridning av rottickans bekämpningsmedel:

- Instruera förarna att kontrollera utrustningens funktion även under pågående avverkning (det är viktigt att färgämnet har tillsatts så att täckningen syns)

Plan för egenkontroll:

- Säkerställ att ni har en skriftlig plan och utsedd ansvarsperson, om ni är en yrkesmässig verksamhetsutövare enligt lagen.
- Utnyttja Skogscentralens färdiga [mall](#) (på finska).

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav

8.9 Växtskyddsmedel används på ett ansvarsfullt sätt [Länk till kravet \(på finska\)](#)

Avvikelseklass

norra området: lindrig

Orsak till avvikelser

Observation om användning av ett förbjudet växtskyddsmedel (ingen kännedom om regleringen av preparaten), och användningsjournal saknades (ingen kännedom om skyldigheten enligt EU:s växtskyddsförordning).

Korrigerande åtgärd

- Kom överens om ansvarsfördelningen för användningsjournalen för rottickans bekämpningsmedel i samband med ingåendet av entreprenadavtal.
- Kontrollera att journalen finns under spridningssäsongen vid interna revisioner, egenkontroll och arbetsplatsbesök.
- Öka medvetenheten om skyldigheten att föra användningsjournal (särskilt bland små aktörer).

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav 8.10 Naturvärden i skyddsområden bevaras Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass västra området: lindrig
Orsak till avvikelserna Avverkningar som försämrade skyddsvärden hade utförts inom SL-planområden (anvisningarna följdes inte).
Korrigerande åtgärd Säkerställ att medarbetarna får tillräckliga anvisningar, förstår dem och kan arbeta enligt dem. <ul style="list-style-type: none">• Problemet ligger i förståelsen av anvisningen → Gör anvisningarna tydliga och utbilda personalen i dem. Om befintliga anvisningar är oklara, rätta till dem.• Motivation saknas, personen litar för mycket på sin egen kompetens eller vill fatta beslut självständigt → Informera personalen om vilka konsekvenser det kan få om anvisningarna inte följs. Ge beröm eller belöningar för att anvisningar följs.• Arbetsmiljön påverkar efterlevnaden negativt → Skapa en miljö där anvisningar följs. Föregå med gott exempel och belöna goda prestationer. Detta är en del av att bygga organisationskultur och kräver tid.• För stor brådska eller belastning → Gör det så enkelt som möjligt att följa anvisningarna genom att ta bort onödigt komplexitet, erbjuda påminnelser och göra anvisningarna lättillgängliga vid rätt tillfälle.• Om anvisningen strider mot personens egna värderingar eller erfarenheter → Förklara hur anvisningen stöder företagets gemensamma värderingar: miljömål, korrekt agerande, gott anseende som medarbetare och aktör.
Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav 8.11 Särdrag hos värdefulla livsmiljöer bevaras Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass östra området: observation, norra området: lindrig
Orsak till avvikelserna Markberedning hade utförts i övergångszonen mot en rännil/bördigt kärr, skyddszonen mot bäck var för smal, och en skogsholme med fastmarksskog hade avverkats. Bristerna berodde på att man inte kontrollerat livsmiljöns exakta läge i terrängen, inte identifierat livsmiljön tillräckligt väl i planeringsskedet samt bristande kännedom om begränsningarna som gäller objekt enligt 10 § i skogslagen.
Korrigerande åtgärd <ul style="list-style-type: none">• Kontrollera alltid värdefulla livsmiljöer i terrängen, eftersom det kan finnas fel i kartmaterial och andra underlag.• Markera alltid objekten i terrängen med tydligt synlig märkning och anteckna lägesuppgifter och behandlingsanvisningar i arbetsinstruktionerna för alla kommande åtgärder.• Genomför planering och terrängavgränsningar under barmarkstid.

- Utnyttja geografiska datamaterial för att förutse naturobjekt såsom kärr, bäckar och rännilar vid objektsplanering, till exempel vid vinterplanering (noggrannare kontroll och avgränsning ska dock alltid göras på sommaren):
 - GTK:s kartläggning av odikade myrar
 - Fuktighetsindex
 - Ranta10-material
- Öka skogsägarnas medvetenhet om värdefulla livsmiljöer och om vilka åtgärder som är förbjudna där, till exempel genom att erbjuda utbildningsmaterial, webinarier m.m.

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav

8.12 Kända livsmiljöer för hotade arter tryggas [Länk till kravet \(på finska\)](#)

Avvikelseklass

östra området: observation, västra området: lindrig, norra området: lindrig

Orsak till avvikelser

Förekomster av hotade arter syntes inte i skogsdatasystemet, och livsmiljöer för hotade arter hade försämrats i samband med skogsbruksåtgärder (bl.a. bristfälliga markeringar).

Korrigerande åtgärd

- Tillämpa [verksamhetsmodellen](#) (på finska) för hotade arter i er verksamhet.
- Säkerställ att artfyndsuppgifter är införda i ert verksamhetsstyrningssystem.
- Begär utlåtanden om lagstadgat skyddade arter från Tillstånds- och tillsynsverket (tidigare NTM-centralen) och säkerställ att verksamheten följer utlåtandet genom hela kedjan.
- Kom överens om verksamhetssätt baserat på myndighetsutlåtandet och inkludera det i avtalen och i avverkningsanvisningarna.
- Markera objekten alltid tydligt i terrängen.
- Stödmaterial för att beakta hotade arter:
 - [Artportalens anvisningar för hur man gör en dataförfrågan](#)
 - [Miljöförvaltningens artspecifika skötselrekommendationer](#)
- KMY ordnar ett webinarium i ämnet tillsammans med experter våren 2026 – följ KMY:s kommunikation och delta i webinariet.

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav

8.14 Vid skogsbruksåtgärder kvarlämnas levande naturvårdsträd och död ved samt bevaras trädslagsblandningen och snår [Länk till kravet \(på finska\)](#)

Avvikelseklass

östra området: lindrig, västra området: lindrig, norra området: lindrig

Orsak till avvikelser

En sparträdgrupp hade avverkats, röjning och markberedning hade genomförts inne i sparträdgruppen, viltsnår hade inte lämnats, mängden död ved/konstgjorda högstubbar var för liten och sparträd hade placerats farligt nära väg.

Korrigerande åtgärd

- Markera sparträdgrupper i verksamhetsstyrningssystemet med särskild kartmarkering.
- Utbilda förare, skogsarbetare och tjänstemän och säkerställ att tydliga arbetsanvisningar finns tillgängliga:
 - Mängd, kvalitet och placering av sparträd samt att undervegetationen i grupperna inte röjs
 - Vid markberedning: allmän rekommendation om 2 meters avstånd från gruppen
 - Anvisningar för hur man hanterar sparande av döda träd på skogsskadeobjekt
- Öka skogsägarnas medvetenhet om kraven på sparträd och viltsnår, om sparträdens betydelse för den biologiska mångfalden samt påminn om att sparträd inte får avlägsnas ens efter att de dött (t.ex. vid virkeshandel, nyhetsbrev, broschyrer, utbildningar).
- Utnyttja innehållet i webbutbildningarna ”[Sparträd som del av ett hållbart skogsbruk](#)” och [PEFC Certifieringssheriff](#). Genomförande av kurserna kan krävas av yrkespersoner och rekommenderas till skogsägare.
- Instruera utföraren att göra egenkontroll och bedöma mängden sparträd, högstubbar och täta bestånd.
- Genomför kvalitetsuppföljning (t.ex. av arbetsledningen) och åtgärda observationer.

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav

8.16 Torvmarksnaturens mångfald och ekosystemtjänster bevaras [Länk till kravet \(på finska\)](#)

Avvikelseklass

västra området: lindrig, norra området: lindrig

Orsak till avvikelsen

Dikningar hade utförts utan den anmälan som krävs enligt vattenlagen, dikningar hade planerats på impediment och på torvmark med låg produktionsförmåga, slamgropar hade anlagts för små, och skyddszonen i övergångszonen hade avverkats.

Korrigerande åtgärd

- Ta i bruk uppdaterade anvisningar för skötsel av torvmarksskogar (avverkningar, dikningar och markberedning med vattenavledning).
- Det lönar sig att alltid göra anmälan om dikningar till myndigheten.
- Markera skyddszonerna i övergångszonerna i terrängen när det är möjligt.
- KMY ordnar ett webinarium om ämnet i samarbete med experter våren 2026 – följ KMY:s kommunikation och delta i webinariet.

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-vaatimus 8.17 Vid arbeten intill vattendrag och småvatten beaktas vattenvården och naturvården Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass östra området: lindrig, norra området: observation
Orsak till avvikelserna Körspår vid överfart av ett vattendrag (felaktig bedömning av bärigheten), avverkning hade gjorts ända fram till bäckens kant (feltolkning av vattendraget), och maskin hade kört på skyddszonen.
Korrigerande åtgärd <ul style="list-style-type: none">• Anteckna krav på skyddszon samt tydliga anvisningar för hur vattendrags- och dikesöverfarter ska genomföras i objektets avverkningsinstruktioner.• Genomför objekt som kräver överfart över vattendrag vintertid när vattendraget är fruset. Vid avverkning under barmarkstid ska förarna instrueras att bygga en bro över vattendraget. Undvik onödig körning med maskiner på skyddszonen.• Utnyttja olika geografiska datamaterial i planeringen för att identifiera vattenområden och vattendrag samt bedöma behovet av skyddszoner, t.ex. ”Vattenområden känsliga för skogsbruk (på finska)”.• Stödmaterial:<ul style="list-style-type: none">○ Anvisning för arbete i närheten av vatten, småvatten och öppna myrar○ Skogsproffsens småvattenguide○ Skogsvårdsrekommendationerna för vattenskydd
Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav 8.19 Allemansrätten tryggas och möjligheterna att ta sig fram längs friluftsleder säkerställs Länk till kravet (på finska)
Avvikelseklass östra området: lindrig
Orsak till avvikelserna En vandringsled som gick längs en ås hade markberetts eftersom den inte fanns med i arbetsinstruktionen.
Korrigerande åtgärd <ul style="list-style-type: none">• Markera friluftsleder på kartor och i arbetsplatsanvisningar, och påminn om användningen av varningsskyltar på arbetsplatsen. Markera leden i terrängen när det är möjligt.• Säkerställ att ledens framkomlighet bevaras efter åtgärden.• Instruera att kvista träd utanför leden och att undvika körning på själva ledsträckningen. Om körning på leden är nödvändig ska körspår förhindras, t.ex. genom risning, och leden ska återställas till farbart skick när arbetet är klart.• Ge anvisningar om att kapa träd längs leden till högstubbar så att leden syns tydligt vid markberedning. På grund av vindrisk är det inte skäl att lämna enstaka sparträd nära leden.• Avgränsa friluftsleder utanför markberedningsområdet.

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

PEFC-krav

6.1 Anmälan om användning av skog visar att avverkningsanmälan är lagenlig och att miljöaspekterna är klarlagda

Avvikelseklass

östra området: lindrig, västra området: lindrig, norra området: lindrig

Orsak till avvikelserna

Avverkningar hade genomförts utan anmälan om användning av skog på grund av bl.a. störningar i datasystem, oklar ansvarsfördelning, förbiseenden samt antaganden om att någon annan skulle göra anmälan.

Korrigerande åtgärd

- Ta i bruk ett datasystem som, när det är möjligt, förhindrar att operativa instruktioner skickas till drivningskedjan innan avverkningsanmälan har skickats in.
- Skapa en kontrollprocess som säkerställer att de datasystem som används för att lämna avverkningsanmälan fungerar korrekt. Genomför kontrollen så ofta som det är ändamålsenligt.
- Lägg till kartlagret "Anmälan om användning av skog" (=Metsänkäyttöilmoitus) från Skogscentralen i de system som styr drivningen och instruera den som planerar drivningen att, vid objektplaneringen, kontrollera att avverkningsobjektets avgränsning och avverkningsstyp överensstämmer med avverkningsanmälan. Om uppgifterna inte stämmer, kontakta innehavaren av avverkningsrätten innan drivningen inleds.
- Kartlagret rekommenderas att hämtas via en gränssnittstjänst. Om detta inte är möjligt rekommenderas att kontrollera läget direkt på Skogscentralens webbplats. Statisk GIS-data bör undvikas på grund av uppdateringsfördröjningar.
- Säkerställ att informationen om att avverkningsanmälan har lämnats, inklusive datum och övriga uppgifter som angetts i avverkningsanmälan, syns tydligt i de centrala datasystemen.
- Informera drivningskedjan om att gränserna för avverkningsobjektet i avverkningsinstruktionerna aldrig får överskridas på eget initiativ. Om markägaren föreslår detta ska avverkningsrättsinnehavaren kontaktas för ytterligare instruktioner. En tydlig princip är att skördarföraren inte tar emot instruktioner av markägaren eller externa personer innan riktigheten bekräftats av företagets arbetsledning och/eller avverkningsrättsinnehavaren.
- Förtydliga ansvaren i organisationerna för lämnande av avverkningsanmälan, särskilt i vikarieringssituationer.
- Använd snabbförfarandet för skogsbrukets användningsanmälningar så lite som möjligt, eftersom brådska ökar risken för fel även i dessa frågor.

Här kan ni anteckna hur kraven uppfylls inom er organisation:

Övriga observationer

Vid revisionerna noterades observationer relaterade till kraven 8.8 (utrustning för bekämpning av oljeskador saknades i skördaren), 8.18 (ingen anteckning om grundvattenområde i avverkningsinstruktionerna) och 8.20 (fornminnen hade skadats vid åtgärder). Dessa områden kräver uppmärksamhet för att observationerna inte ska utvecklas till avvikelser vid kommande revisioner. KMY kommer att lyfta fram dessa teman i sin kommunikation.